

JAARVERSLAG 2020

AFAS *software*

AFAS Holding B.V. - AFAS Benelux B.V. - AFAS International B.V. - AFAS Software B.V. - AFAS Belgium B.V. - AFAS Software Caribbean B.V. - AFAS Software Aruba B.V.

Meer weten? Ga naar jaarverslag.afas.nl

INHOUDSOPGAVE

Kerncijfers

Resultaatontwikkeling en financiële positie

4

Bestuursverslag

Van de directie

6

Jaarrekening

Geconsolideerde balans

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

Kasstroomoverzicht geconsolideerd

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de geconsolideerde balans

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Vennootschappelijke balans

Vennootschappelijk winst- en verliesrekening

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

34

Overige gegevens

Statutaire winstbestemming

62

KERNCIJFERS

	2020	2019	2018	2017	2016
RESULTATEN (x € 1.000,-)					
Netto-omzet	191.719	166.600	141.689	121.431	107.524
Onderhoud	166.841	139.608	116.821	99.656	86.444
Services	24.878	26.993	24.869	21.776	21.079
Bedrijfsresultaat	95.469	75.919	64.905	53.511	43.975
Nettoreultaat na belastingen	78.354	62.068	54.915	43.589	35.516
OMZETVERDELING %					
Onderhoud	87%	84%	82%	82%	80%
Services	13%	16%	18%	18%	20%
RATIO'S					
Omzetgroei	15%	18%	17%	13%	16%
Groei Onderhoud	20%	20%	17%	15%	18%
Groei Services	-8%	9%	14%	3%	9%
Loonkosten in % omzet	21,0%	22,4%	22,4%	26%	27%
Resultaat in % van de omzet	41%	37%	39%	36%	33%
Winst per aandeel	5,22	4,14	3,66	2,91	2,37
MEDEWERKERS					
Gemiddeld aantal FTE	495	466	433	395	362
Instream FTE	51	71	52	72	56
Uitstroom FTE	31	29	34	35	32
Gemiddeld aantal dienstjaren	8	8	7	7	7
Gemiddelde leeftijd	34	34	34	34	35
Omzet per FTE	387.311	357.512	327.227	307.421	297.028
Loonkosten per FTE	81.177	80.164	79.447	78.561	79.130
Ziekteverzuim %	1,5%	1,6%	1,9%	1,8%	1,6%
GEMIDDELD AANTAL FTE PER DIVISIE					
Customer operations	246	232	209	185	167
Productontwikkeling	131	127	127	118	109
Marketing en sales	76	68	65	64	60
Algemeen	42	39	32	28	26
VERANTWOORD VERDER (MVO)					
MVO - Giften (x € 1.000,-)	6.000	5.000	4.000	3.000	2.500
Energieverbruik (kWh) per FTE	1.958	2.748	2.754	2.941	3.570
Wagenpark, % Co2 uitstoot, 0 gr/km	25%	15%	2%	1%	0%
Wagenpark, % Co2 uitstoot, 1-80 gr/km	0%	3%	8%	12%	12%
Wagenpark, % Co2 uitstoot, 81-100 gr/km	5%	10%	31%	41%	47%
Wagenpark, % Co2 uitstoot, 101-120 gr/km	38%	47%	51%	42%	37%
Wagenpark, % Co2 uitstoot, > 120 gr/km	32%	25%	8%	4%	4%
Gemiddelde betaalduur inkoopfacturen (dgn)	13	12	12	14	14
Gemiddelde betaalduur verkoopfacturen (dgn)	19	19	20	21	21

RESULTAATONTWIKKELING

	2020	Index	2019		
	x € 1.000	% van de netto-omzet	x € 1.000	% van de netto-omzet	
Netto-omzet	191.719	100%	166.600	100%	
Bedrijfsopbrengsten	191.719	100%	166.600	100%	
Kosten					
Kosten uitbesteed werk	28.026	15%	24.808	15%	
Lonen en salarissen	33.754	18%	31.063	19%	
Sociale lasten	4.652	2%	4.673	3%	
Pensioenlasten	1.777	1%	1.620	1%	
Afschrijvingen vaste activa	2.838	1%	2.569	2%	
Overige bedrijfskosten	25.203	13%	25.948	15%	
Bedrijfslasten	96.249	50%	90.682	54%	
Bedrijfsresultaat	95.469	50%	75.919	46%	
Rentebaten	224	0%	202	0%	
Resultaat voor belastingen	95.694	50%	76.122	46%	
Vennootschapsbelasting	(17.396)	-9%	(14.054)	-8%	
Vennootschapsbelasting voorgaande jaren	57	0%	0	0%	
Resultaat na belastingen	78.354	41%	62.068	37%	

BESTUURSVERSLAG

Een jaar met twee gezichten. Dat was 2020. Alsof we twee jaar in één gehad hebben. We gingen fantastisch van start, en zeiden tegen elkaar: 'Het zou wel heel gek moeten lopen, wil dit geen extreem goed jaar worden.' Nou, het liep heel gek.

BESTUURSVERSLAG

Van de directie

Financieel heeft AFAS nog steeds een uitstekend jaar gehad. De behaalde omzet van ruim 191 miljoen bleef weliswaar 2 procent onder begroting steken, maar dat stond het realiseren van een positief resultaat niet in de weg. We haalden, met 78,3 miljoen euro, het winstdoel dat we gesteld hadden. Toch is dat niet het verhaal van 2020. Dat gaat niet om de cijfers, maar om de gebeurtenissen erachter.

Radicaal anders

Vanaf maart werd alles voor iedereen compleet anders. Bij AFAS zet onzekerheid zich meteen om in enorme activiteit. We hebben gemerkt dat wij heel snel kunnen veranderen als het moet. De knop ging om, we gingen met zijn allen thuiswerken, en de business ging gewoon door. Sterker nog: de online wereld is in de afgelopen jaren voor ons opengegaan. Het is bijna niet bij te houden hoeveel en hoe snel er nieuwe initiatieven uit de grond gestampt werden. Daarover lees je verderop meer.

We hadden het geluk dat onze systemen en onze processen goed passen bij werken op afstand. Zo hadden we een aantal jaar geleden al de keuze gemaakt om al onze klanten online te brengen. Dat kwam nu heel goed uit. Fijn voor onze klanten, omdat ze nu allemaal vanuit huis konden werken, en fijn voor ons, omdat ook ons werk door kon gaan.

Natuurlijk realiseren we ons dat wij met onze diensten en ons product aan de kansrijke kant van de economie zitten. De crisis van 2008 had geen grip op ons, en deze pandemie eigenlijk ook niet. Dat had heel anders gekund. Bijvoorbeeld als we in de horeca- of evenementenbranche hadden gezeten. Bovendien hebben we best veel vet op de botten. We zijn zelfstandig en hoeven geen winstoptimalisatie te realiseren voor aandeelhouders.

Allemaal naar huis

Ons grootste succes was misschien wel dat we binnen een dag van 1 naar 500 kantoren gingen, en dat we manieren vonden om ons met elkaar te verbinden. Op 14 maart, nog voor de formele lockdown, hadden we onze eerste corona-update: een online bericht van ons beiden, vanuit onze huizen. Camera aan, en gaan. We vertelden wat wij thuis hadden meegemaakt en wat de ontwikkelingen bij AFAS waren. De focus lag op gezond blijven leven en op de balans tussen werk en privé. We deelden initiatieven van collega's om net dat stapje extra te zetten voor elkaar en onze klanten, zodat ook in deze tijd onze software vlekkeloos bleef werken. Hieruit is een nieuw initiatief ontstaan: de Breek in de Week. Tijdens dit wekelijkse webinar praten we de medewerkers bij en geven we collega's het woord, zodat ook zij kunnen vertellen over ontwikkelingen en de uitdagingen van het thuiswerken. Bij De grootste familie van Nederland lees je wat we nog meer deden om het thuiswerken tot een succes te maken.

Want geslaagd was het. En dat terwijl we al een jaar of vijf proberen om meer thuis te werken. Vooral bij sales en consultancy lukte dat eigenlijk niet. Klanten wilden heel graag de energie van een 'echte ontmoeting' en wij ook. Nu ineens moesten we wel. Onze klanten én wij. Dit jaar hebben we 220 projecten gedraaid bij klanten waar nooit iemand van ons over de vloer is geweest, en die niet bij ons zijn geweest. Zó geweldig dat dat samen met de klant is gelukt. In 2019 hadden we nul van dat soort projecten.

Ik hoor je wel, en ik zie je ook

Ook onze evenementen brachten we online, zonder dat we er iets voor op de plank hadden liggen. Het liep als een tierelier. Inspiratiesessies, zoals Zo werkt AFAS trekken normaal 10 tot 20 deelnemers. Nu waren het er gemiddeld 100 en op de inspiratiesessie over het nieuwe geboorteverlof kwamen zelfs 900 mensen af.

Een hoogtepunt was de AFAS Open. Met een online escaperoom voor meer dan 2.000 mensen. Daarmee hebben we laten zien dat we het verschil kunnen maken op de inhoud en de ervaring, maar ook dat we in deze omstandigheden uitzonderlijk toffe dingen kunnen doen. Het is inmiddels veruit de best bekeken AFAS Open ooit met meer dan 10.000 terugkijkuren.

Onder de streep

Onze agenda's waren heel goed gevuld en we waren allemaal meer met de business bezig. Daardoor is de productiviteit omhoog gegaan. Het binnenhalen van klanten is bijvoorbeeld heel goed gelukt, al duurden trajecten wel langer. In totaal verwelkomden we meer dan 700 nieuwe klanten, waar dit er eerdere jaren in de 600 per jaar waren. Consultancy heeft in 2020 bijna het beste jaar ooit gedraaid. Zo hebben we het afgelopen jaar 554 implementaties op afstand afgerond. Dat is een waanzinnig aantal.

Behalve van nieuwe klanten, komen onze inkomsten ook van meer licenties van bestaande klanten: als klanten groeien, groeien wij mee. Die groei was er dit jaar niet. Klanten betalen namelijk een vast bedrag per maand op basis van bijvoorbeeld het aantal gebruikers van de software. Daarbij kunnen klanten hun abonnement maandelijks wijzigen. Verschillende klanten kozen ervoor om het aantal gebruikers in hun licentie omlaag te brengen. Daardoor was er sprake van een krimp van 50.000 licenties in 2020. We hebben bijna 12.000 klanten, en we hebben slechts 40 verzoeken gekregen om een betalingsregeling te treffen. Het gevolg hiervan is dat we het jaar afsluiten met een lage debiteurenstand van 4,7 miljoen.

Op de oprit

Wat ook positief is: het aantal gereden kilometers is enorm gedaald. Waar we voorheen gewend waren om voor een intake naar Groningen te rijden, of een gehele implementatie in Maastricht te doen, deden we dat nu allemaal vanuit huis. Voor de klant Vlaeynatie in Zeeland scheelde dit alleen voor de implementatie al bijna 20.000 kilometer: een enkeltje naar Nieuw-Zeeland. In totaal bespaarden we gemiddeld 7270 kilometers per auto. Goed voor het milieu, goed voor onze portemonnee (het scheelde 3,5 ton aan autokosten op jaarbasis) en goed voor onze collega's. Die voelen zich vitaler, omdat ze niet meer al die uren achter het stuur zitten. Managers voerden de eindejaarsgesprekken tijdens wandelingen met collega's, en zetten zo soms wel 30.000 stappen op een dag.

Tijd voor reflectie

Het thuiswerken geeft ons eerlijk gezegd ook meer ruimte voor reflectie. Als directie vragen we ons vaker af wat nu onze visie op werk is. Wanneer doen we de goede dingen? En wie moet daar iets van merken?

Wij geloven in ecosystemen. Dat het niet alleen gaat om jezelf, maar vooral ook om je klanten, je toeleveranciers, de organisaties en mensen om ons heen. Samen moeten we er iets van maken. Tijdens de eerste golf hebben we ziekenhuizen bijvoorbeeld geholpen met een tijdelijke uitbreiding van hun licenties voor oproepkrachten en vrijwilligers. Die kregen ze van ons, zodat zij zich met de zorg bezig konden houden.

Stilte voor de storm

Het afgelopen jaar zijn er erg weinig faillissementen en opzeggingen geweest. Dat komt onder meer door de stimuleringsregelingen van de overheid. We zien dat dan ook wel als stilte voor de storm. De overheid tast diep in de buidel, dat moeten we als consumenten en bedrijven op enig moment weer terugbetalen. We denken dus niet dat we verder gaan waar we in maart 2020 gebleven waren. Als klanten moeten reorganiseren of saneren, voelen wij dat ook.

Altijd in ontwikkeling

Ons product hebben we het afgelopen jaar verder verbeterd, bijvoorbeeld door documentenbeheer en geboorteverlof gemakkelijker te maken. Bovendien hebben we er veel nieuwe functionaliteit aan toegevoegd. Zo is forecasting een mooi gestroomlijnd proces geworden, hebben we werving en selectie nog makkelijker gemaakt voor klanten en hun sollicitanten, en hebben we de mogelijkheden in de AFAS Pocket App enorm uitgebreid. Mensen in de bouw kunnen hun projecten nu bijvoorbeeld bijna geheel vanuit de app, op de bouwplaats, beheren. Daarmee werken we aan onze ambitie: dat onze klanten ook echt onze fans worden.

Nieuw product

Ook in ons nieuwe product Focus is veel gebeurd. De eerste veertig klanten zijn over en de ervaringen zijn positief; eindgebruikers ervaren het als gebruiksvriendelijk en heel erg snel. Dit was het investeringsjaar, in 2021 starten we met een grotere uitrol. Dan breiden we het aantal klanten uit, voegen we meer functionaliteit toe en maken we de organisatie klaar voor goede serviceverlening.

Nieuwe diensten

We hebben het afgelopen jaar twee nieuwe diensten neergezet: servicemanagement en ERP-direct. Servicemanagement is er voor elke klant die even ondersteuning wil bij het inrichten van een onderdeel van onze software.

ERP-direct is er voor klanten tot 25 medewerkers, waarbij de implementatiekosten bij het maandbedrag in zitten. De implementatie wordt grotendeels door servicemanagement gedaan. In 2020 hebben we 30 ERP-direct klanten live gebracht.

Nieuwe kennis

Klanten bleven het afgelopen jaar investeren in kennis. In de opleidingen zat een dip in maart. Als gevolg hiervan hebben we direct een prijsverlaging toegepast in het cursustarief. Uiteindelijk hebben we hierdoor dit jaar 14.000 cursisten verwelkomd, wat in de verwachting lag. Maar het gestelde omzettaarget hebben we niet gehaald door de prijsverlaging. De cursussen waren vanaf maart allemaal online.

Dat vroeg van ons wel een extra inspanning. Niet alleen in de voorbereiding, maar ook in de uitvoering. Je hebt een trainer én een moderator nodig. Het mooie is dat die moderator ook iemand kan zijn met iets minder kennis. En dat betekent een mooi opleidingsmoment voor onze eigen trainees. Daarmee, en met de introductie van servicemanagement, is onze academy nog beter geworden. Trainees die voldoende ervaring hebben opgebouwd bij support, gaan aan de slag bij servicemanagement. Daar kunnen we beter dan voorheen toetsen welk niveau ze hebben én of ze klaar zijn om aan de slag te gaan bij consultancy. Dat maakt hen nog betere consultants.

Betere support

Het is echt een vak: al die puzzels van klanten oplossen bij support. De uitvoering hiervan hebben we nog verder versterkt. Zo hebben we onze vaste mensen nog belangrijker gemaakt: zij zijn de ruggengraat van support geworden, ze ontwikkelen onze dienstverlening verder en begeleiden onze trainees.

Daarnaast hebben we een nieuwe telefooncentrale. Helemaal geautomatiseerd, zonder pauzemuziekjes en mét een nieuwe optie: bel me zo snel mogelijk terug als ik aan de beurt ben. Je geeft je plek in de rij dus niet op en dit voorkomt dat je in de wachtrij hoeft te staan. Bovendien zorgt deze nieuwe telefooncentrale ervoor dat alleen de geregistreerde contactpersonen van de klant contact op kunnen nemen met Support. Zo heeft de AFAS beheerder meer grip op het contact met AFAS en hoeven zij zich geen zorgen te maken dat niet-geregistreerde collega's vragen stellen aan Support over de omgeving. Dat maakt alles weer een stap veiliger. De implementatie van deze telefooncentrale heeft hinder voor onze klanten veroorzaakt. Dat vinden we vervelend, en we zijn hen dankbaar voor hun geduld.

Betere aanbestedingen

Wat opvalt is dat we vooral in de publieke sector veel aanbestedingen gewonnen hebben. Aanbestedingen zijn officiële processen, dus die gaan altijd door, en wij hebben op meer aanbestedingen ingeschreven dan in 2019. Bovendien hebben we de kwaliteit van de inschrijvingen verbeterd. We werken eraan om ons product en onze diensten nog beter te omschrijven.

Betere samenwerking

Het partnernetwerk is ontzettend belangrijk voor ons. Het bestaat uit experts en bedrijven die onze software implementeren, optimaliseren, of die branche-specifieke koppelingen voor onze software maken. Dat doen ze fantastisch, ook in 2020. Daar zijn we blij mee!

De afgelopen jaren hebben we gebouwd aan een kwalitatief hoogwaardig netwerk, daar gaan we in 2021 mee door. Alle aankomende AFAS experts doen – net als potentiële AFAS collega's – een online auditie, en leggen een jaarlijkse kennistoets af. Ook leiden we experts die AFAS gaan implementeren zelf op. Voor de koppelingen met AFAS hebben we een team met specialisten dat controleert of de koppelingen optimaal functioneren. Ten slotte moeten alle organisaties die koppelingen met AFAS leveren, ook voor hún software een securityscan doen. Zo weten onze klanten zeker dat werken met een AFAS koppeling uit ons netwerk net zo veilig is als werken met AFAS zelf.

Ons nieuwe hoofdkantoor

Hét hoogtepunt van dit jaar had natuurlijk de verhuizing naar ons nieuwe hoofdkantoor moeten worden. Het pand is af, maar werken doen we er nog niet. Ons clubhuis bestaat uit verschillende gebouwen die op een logische manier met elkaar verbonden zijn: een atrium, de kantoren de sportruimtes, de studio's, het opleidingscentrum, het restaurant en het theater. Het draait allemaal om IT-innovatie, entertainment, educatie en werkplezier. Al die functies zijn met elkaar geïntegreerd.

Groener, groenst

Duurzaamheid vinden we belangrijk. Ook in ons gebouw. Zo is het bijna helemaal energieneutraal, maken we gebruik van een warmtepomp, en liggen er 1009 zonnepanelen op het dak. Bovendien gaan we uit van smart building principes: overal zijn sensoren, waardoor we alleen energie vragen waar we het ook echt gebruiken.

We realiseren ons dat het geen bescheiden pand is. Maar onze ambities gaan vooral over wat er in het gebouw gebeurt. We willen het goed hebben met elkaar. Met onze collega's, met klanten en met gasten. De essentie van ons nieuwe hoofdkantoor is dat we willen verbinden.

Nog even niet

Precies dat verbinden kon het afgelopen jaar niet in ons pand. We hebben 75 evenementen moeten annuleren. Dat heeft voordelen: we hadden alle rust en ruimte om de verhuizing tot in de kleinste details voor te bereiden en uit te voeren. Onze collega's van facilitair zijn volle bak aan de slag geweest met het klaarmaken van het nieuwe gebouw en het voorbereiden van de verhuizing. In ons vorige kantoorgebouw werken nu de mensen van ECI Software Solutions.

Met dank aan Cruijff

Superblij zijn we dat we 14 De Musical in ons eigen theater gaan opvoeren. En dat was nieuws! Media van Engeland tot Spanje, Duitsland, Frankrijk, Italië en Leusden, allemaal berichtten ze dat dé musical over Johan Cruijff gaat draaien in het AFAS Theater in Leusden. Vanaf september 2021 naar verwachting 6 keer per week voor 850 man. Dat geeft natuurlijk een enorme kick. Het is een prachtige aanvulling op onze sponsorschappen.

Voor die sponsorschappen was het een pittig jaar. AFAS Live en het AFAS Circustheater moesten alle voorstellingen annuleren, en AZ kon een tijd lang niet voetballen. Gelukkig hebben we vrij snel de keuze kunnen maken om ze te blijven steunen en onze samenwerking voort te zetten. Zo verlengden we juist in deze periode ons contract met het AFAS Circustheater tot 2024.

De grootste familie van Nederland

We zijn 'm gepasseerd: de magische grens van 500 medewerkers. Inmiddels telt onze familie 527 leden. We hebben dit jaar 60 nieuwe collega's aangenomen, van wie een groot aantal na 16 maart. Ons onboardingproces stond al als een huis, dus dat konden we online vrij gemakkelijk voortzetten. Nieuwe collega's geven aan dat ze zich onderdeel van de familie voelen en dat ze zich gewaardeerd voelen. We doen ook best veel: dagstarts, weekafsluitingen, online borrels, Breek in de Week en we hebben een buddysysteem. Tegelijkertijd denken we: joh, je moest eens weten hoe geweldig het is als je straks weer naar kantoor mag.

Samen. Dat is het woord dat hoort bij 2020. Toen ons kantoor in maart dichtging, hadden de mensen van hospitality en schoonmaak meteen een stuk minder te doen. Zij hebben collega's geholpen die het juist heel druk hadden, bijvoorbeeld bij sales, en dat hebben we natuurlijk geautomatiseerd.

We introduceerden de hulphub, waarbij de verschillende afdelingen een opdracht konden plaatsen. Een collega die op dat moment tijd had, pakte deze opdrachten op. We hebben dit echt als een collectief kunnen doen.

De andere kant

Er waren veel plannen die niet doorgingen – of in ieder geval uitgesteld werden. Wat doet dat met de mentale fitheid van collega's? Daar maakten we ons zorgen om en dus hebben we bewust gedaan wat we altijd doen. Vrijheid en verantwoordelijkheid geven. Juist niet de controle opschroeven nu mensen thuis werken, en wél nog beter faciliteren.

We hebben een stevige online band gebouwd. Met elke week een Breek in de Week, en met de Icebreaker bijvoorbeeld. Collega's krijgen elke woensdag via Teams een visitekaartje van een random collega om online een kwartiertje thee of koffie mee te drinken. Wij doen ook mee. Dat levert enorm leuke gesprekken op. We hadden rondleidingen in het nieuwe pand, anderhalvemeterdiners, de sinterstreamsshow en de kerstpakketten drive thru (waar veel media aandacht aan schonken).

Ook hebben we het coronaverlof ingevoerd. Daar kunnen collega's uren op boeken die ze niet konden werken. Omdat hun kinderen thuis waren, hun partner een vitaal beroep had en wel moest werken, of gewoon omdat het allemaal niet zo goed lukte. Daardoor hoefden collega's zich niet schuldig te voelen als het even niet ging zoals ze wilden, en kregen wij een goed inzicht in hoeveel er gewerkt kon worden. Collega's hebben het geweldig opgepakt. Daar zijn we dankbaar voor. Daarom hebben we hen allemaal een eenmalige thuiswerkvergoeding gegeven, zodat zij een goede thuiswerkplek kunnen creëren.

Onze eigen AFAS-dokter

Vitaliteit en gezondheid vinden we belangrijk. Zéker in thuiswerktijd. Daar hebben we hard aan gewerkt, met online bootcamps, een online college van prof. dr. Erik Scherder en wandelchallenges. Ook hebben we een eigen bedrijfsarts aangenoemen. Iemand die samen met ons een kernteam gaat oprichten van fysiotherapeuten, coaches, masseurs en psychologen. Dat kernteam, wat wij ook wel de AFAS-vitamientjes noemen, kunnen we mobiliseren zodra we het idee hebben dat het minder goed gaat met een collega. Zo realiseren we een aanbod op maat

en voorkomen we wachttijden. Ons ziekteverzuim is gelukkig nog steeds erg laag 1,5 procent.

Zoveel mensen, zoveel verhalen

Gedurende de lockdown hoorden we heel veel verschillende verhalen. Sommige mensen moesten eerst enorm wennen aan het thuis zijn, maar die vonden later hun draai. Anderen vonden het eerst heerlijk, en liepen daarna tegen de muren op. Het was gewoon een pittig jaar: collega's die eenzaam zijn, collega's die juist te veel drukte met de kinderen thuis ervaarden of die zorgen hebben om hun ouders. Dat kun je niet met alleen leuke dingen opvangen. Onze managers hebben daarom heel veel een-op-een gesprekken met collega's gevoerd.

In juni hebben we onze eerste coronaenquête gehouden om een algemeen beeld te krijgen en te bepalen wat we op organisatieniveau verder nog konden doen. Het beeld was eigenlijk heel positief. 85 tot 90 procent van de collega's zat goed in zijn vel, kon ook wel genieten van het meer thuis zijn en minder reizen, en was dankbaar dát ze in ieder geval werk hadden en zich geen zorgen hoefden te maken. Maar dat geldt niet voor iedereen. Zo'n 10 tot 15 procent heeft het fysiek en mentaal zwaarder nu ze thuiswerken. Voor hen hebben we extra aandacht.

Die lijn zagen we ook ongeveer terug in de werkpretenquête in september. Het percentage mensen dat het toen moeilijk had, lag iets hoger dan in mei. Dat kan veroorzaakt zijn door de tijd van het jaar: in mei zaten we voor de zomer en de vakantie. In september voor de winter en de volgende golf. De Employee Net Promotor Score is iets lager dan twee jaar geleden. Deze ging van +79 naar +74 dit jaar. Tegelijkertijd zijn mensen echt heel trots dat ze bij AFAS werken: een score van 99,7 procent. Dat is bizar hoog.

Alles inclusief

Diversiteit stond al een tijd op onze agenda, maar het afgelopen jaar hebben we er stevige stappen in gezet. Van het trainen van managers en recruiters op het gebied van vooroordelen, tot het nalopen van al onze middelen op inclusief taalgebruik, en vooral het samen praten over dit onderwerp. Zo legde een medewerker die transgender is, tijdens de Breek in de Week uit wat de Pride maand voor haar betekent. Daarnaast vertelde een andere collega hoe het is om te vasten in coronatijd.

Open en tolerant

In de werkpretenquête hebben we voor het eerst vragen gesteld over diversiteit, bijvoorbeeld over culturele achtergrond en geloof. Wat opviel is dat collega's AFAS een open en tolerante organisatie vinden, en dat ze het waarderen dat we praten over diversiteit. Tegelijkertijd verschillen de meningen over hoever we hierin zouden moeten gaan. Sommige collega's vinden het vooral een marketingding, anderen vinden dat diversiteit nooit ten koste mag gaan van kwaliteit, en weer anderen zijn vooral positief over het feit dat we ons er zo voor inzetten. Al die meningen geven inzicht, en ook daar hebben we het weer over.

De ambitie voor volgend jaar is dat we de slag maken van diversiteit naar inclusie.

Dat verschillen ook echt verrijken. En dat het niet alleen gaat over geloof of culturele achtergrond. Maar dat we bijvoorbeeld ook kijken hoe we een plek kunnen bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, oudere mensen, of mensen met een handicap.

Social responsibility

Maatschappelijk verantwoord ondernemen vinden we enorm belangrijk. Daarom leggen we zoveel nadruk op sustainability en kijken we extra naar duurzaamheid: hoe kunnen we ons kilometerverbruik nog verder terug brengen, en hoe kunnen we het plasticverbruik van onze leveranciers verminderen? Komende jaren willen we ons wagenpark voor 100 procent elektrificeren.

Elk jaar werken we met alle teams voor een goed doel. Dit jaar was dat Tot Heil des Volks. Een organisatie die zich inzet voor mensen aan de rand van de maatschappij. Fysiek kon dat niet doorgaan. Maar we hebben het geld dat we ervoor gereserveerd hadden, natuurlijk wel gedoneerd. Daardoor kunnen er op verschillende plekken buurthuizen openblijven waar kinderen die opgroeien in moeilijke situaties bijles kunnen krijgen, of andere vormen van ondersteuning.

Foundation

Ook in 2020 heeft de AFAS Foundation zich hard gemaakt voor mensen die niet gezien worden, die geen kansen krijgen, of die het ontbreekt aan meest basale levensbehoeften zoals eten, drinken, veiligheid en liefde. Zó levert de foundation een bijdrage aan een betere wereld en inspireert ze anderen om dat ook te doen.

Een druppel op de juiste plek

De foundation bood dit jaar ook voor het eerst noodhulp. Ze kocht samen met de Philips Foundation en de Noaber Foundation vijf mobiele isolatie-verpleegunits voor gebieden die het hardst getroffen zijn door de COVID-19 pandemie. Ook legde ze in Zimbabwe versneld waterputten aan tijdens de lockdown, zorgde ze in Zuid-Afrika voor voedsel voor kleine kinderen en een basisinkomen voor onderwijzeressen. Zodat het onderwijs zo veel mogelijk door kon gaan. In eigen land doneerde de foundation tablets, laptops en smartphones aan mensen met een beperking, waarmee zij tijdens de lockdown contact konden houden met hun familie. Een druppel op de gloeiende plaat, hoor ik je denken. Wij hebben het liever over een druppel op de juiste plek.

Dromen waarmaken

De foundation wil met haar daden impact hebben: niet twee scholen bouwen, maar het analfabetisme terugdringen. Niet een afdeling bij een ziekenhuis bouwen, maar zorg verbeteren. Dat kan niet zonder goede relaties. Die heeft ze bijvoorbeeld in Sierra Leone. Waar ze in Masanga samen met tropenartsen, lokale medewerkers én de overheid werkt aan een betere zorginfrastructuur.

Dichter bij huis heeft de foundation zich met een budget van 500.000 euro hard gemaakt voor minder discriminatie en meer diversiteit in het bedrijfsleven. Ook werkte ze samen met de Missing Chapter Foundation van prinses Laurentien aan onderwijsmateriaal om kinderarmoede bespreekbaar te maken. Het komende jaar verhogen we de bijdrage aan de foundation van 6 naar 7 miljoen euro.

Voor het jaarverslag van de AFAS Foundation verwijzen we je naar [de site](#).

Buitenlandse activiteiten

De groei in België was precies zo groot als in Nederland: 15 procent. Ook hier bleef de omzet slechts 2 procent onder budget steken. Wat een prestatie is, want de omstandigheden in België zijn echt anders. Zo hebben we er een kleiner netwerk, is er een minder sterk vangnet vanuit de overheid voor bedrijven, en waren de pieken van de pandemie heftiger. De collega's in België hebben er ook gewoon heel hard voor gewerkt. In het eerste kwartaal scoorde sales 40 procent boven target en dat bood perspectief voor de rest van het jaar. Groei en ontwikkeling zijn de woorden om dit én het volgende jaar samen te vatten. Inmiddels biedt België alle diensten die Nederland ook heeft. En hoe. In heel 2019 kwamen er 2 aanvragen voor servicemanagement binnen, in november 2020 waren dat er 2 per dag.

Het aantal medewerkers nam toe van 33 naar 40, en dat aantal is te groot voor het huidige pand. Vandaar dat AFAS België nieuw gaat bouwen in Kontich. Daar hebben we straks een eigen gebouw met meer dan voldoende ruimte. Voor onze medewerkers en voor cursussen. En – belangrijker nog – dat in alles de AFAS-beleving ademt. Alle lichten staan daarmee op groen om in 2021 nog verder door te groeien naar een volwassen organisatie.

Bij onze vestiging in de Caribbean was afgelopen jaar geen sprake van groei. De omzet bleef steken op ruim 2 miljoen euro. Toch zijn we wel tevreden, want de omstandigheden waren het afgelopen jaar op zijn zachtst gezegd niet ideaal. De economie stond er al niet best voor, en de eerste lockdown in maart was bijzonder streng. Daar komt nog bij dat veel van onze klanten niet of nauwelijks mogelijkheden hadden voor online consultancy. Dat dwong ze in de loop van het jaar wel om te investeren. Inmiddels hebben de meesten hun automatisering al veel beter voor elkaar.

Daar zien wij kansen, en dat geeft ons veel vertrouwen in de toekomst. Met een team van vijftien man bedienen we klanten op zes eilanden. Nu we die klanten digitaal beter van dienst kunnen zijn, kunnen we nog efficiënter werken. Dat hebben we aangetoond bij de eerste online implementaties, bijvoorbeeld bij de luchthaven van Bonaire. Daarnaast met de online bootcamps waarbij we klanten – op afstand – zes weken trainen in onze software, en ze tegelijkertijd een echte productcase laten doen. In de betrekkelijke rust van 2020 is het kantoor op Curaçao verbouwd. Daar is een extra verdieping in gebruik genomen, speciaal voor klanten. Opleiden en inspireren zijn ook daar de toverwoorden.

In de Caribbean hebben we het jaar afgesloten met groot verdriet door het overlijden van onze collega Vincent van Giffen, na een tragisch bootongeval op Curaçao. We herinneren ons Vincent als een levensgenieter. Iemand die een avontuur niet uit de wegging. Ontzettend sportief was en het liefst op het water te vinden was. Een echt gevoelsmens, altijd geïnteresseerd in een ieder, geduldig en eigenwijs. We zullen Vincent ontzettend missen.

CONTINUÏTEIT

In de afgelopen jaren groeit AFAS voortdurend en zijn we winstgevend. Wij geloven dat dit succes het gevolg is van een goede strategie, de sterke cultuur en de positie van het familiebedrijf. Transparantie is voor ons een groot goed en daarom lichten we deze factoren graag verder toe.

De cultuur van het familiebedrijf

AFAS is een oer-Hollands familiebedrijf, dat sinds de oprichting in 1996 in handen is van de families Mars en Van der Veldt. Marvel is het moederbedrijf van AFAS Holding. Wij gaan een structuurwijziging aanbrengen in het familiebedrijf. Zo gaan we van een model met een Raad van Bestuur naar een Raad van Commissarissen, waar Piet Mars, Ton van der Veldt, Herwin Mars, Jan Schurings en Olaf Nieuwenhuis de komende jaren zitting in nemen. De hoofddirectie van AFAS bestaat uit Bas van der Veldt en Arnold Mars. Wij zijn trots op deze doorontwikkeling van het familiebedrijf.

Wat wij ook zien is dat er steeds meer bedrijven in de softwarewereld overgenomen worden door private equity. Bij die overnames is transparantie ver te zoeken en wordt er gefocust op winstmaximalisatie. Dat is precies waar wij ver vandaan willen blijven. Wij willen ons focussen op wat het beste is voor onze klanten, onze medewerkers en de maatschappij, want als softwarebedrijf hebben we ook een maatschappelijke functie. Veel financiële dienstverleners en ziekenhuizen werken met onze software. Dan is het superbelangrijk dat we financieel gezond zijn, én daar helder over zijn. Zodat dit voor anderen geen zorg hoeft te zijn.

Sinds jaar en dag focussen wij ons op het geluk van onze medewerkers. Wij geloven dat blije medewerkers zorgen voor blije klanten. Het gevolg hiervan is dat wij een hechte en sterke cultuur hebben. Werk je bij AFAS, dan ben je AFAS. Tijdens de eerste lockdown van afgelopen maart hebben wij regelmatig onze trots geuit over hoe flexibel en creatief onze medewerkers meebewogen met de actualiteit.

Voor klanten zijn de meest innovatieve oplossingen bedacht om ervoor te zorgen dat zij met plezier én zonder enige moeite door konden met onze software. Dat alle klanten sinds 1 januari 2020 over zijn naar AFAS Online heeft dit natuurlijk makkelijker gemaakt. Het vertrouwen geven aan medewerkers om dit te doen past bij het familiebedrijf. Daarom blijven wij altijd investeren in onze medewerkers, ook op afstand. Wat hoort bij het zijn van een familiebedrijf is het delen van het succes. Om die reden keren wij jaarlijks 5% van het bedrijfsresultaat voor belastingen uit aan onze medewerkers. Daarnaast keert AFAS Holding jaarlijks dividend uit aan het moederbedrijf van AFAS, Marvel. Binnen de Holding blijft er ruimschoots voldoende werkkapitaal over voor alle bedrijfsactiviteiten.

De cijfers

De financiële cijfers van AFAS zijn al jaren inzichtelijk voor iedereen. Dit doen wij, omdat wij transparantie belangrijk vinden. Daarom maken wij de balans, het jaarverslag en de andere financiële cijfers zo eenvoudig mogelijk, zodat deze voor iedereen te begrijpen is. Doordat wij niet werken met ingewikkelde constructies of vage balansposten, kunnen wij het overgrote deel van de financiële administratie automatiseren. Het gevolg daarvan is dat wij ook dit jaar op 5 januari de jaarcijfers al klaar hadden.

De belangrijkste KPI waar wij actief op sturen, is de omzet per medewerker. De essentie is dat we slim moeten blijven werken. Op die manier blijven we werk automatiseren en houden we tijd over om te innoveren. Bovendien is AFAS kerngezond en dat is te zien aan het nettoresultaat. Al jaren groeit het resultaat harder dan de omzet. Dat heeft niets te maken met prijsverhogingen, maar juist met het verdienmodel van AFAS: we bieden ons complete product aan tegen een zeer concurrerend tarief in zoveel mogelijk branches. Daarnaast zijn we zelfstandig en ligt de focus niet op winstoptimalisatie voor aandeelhouders.

Licentiemodel

Het licentiemodel van AFAS is eenvoudig. Klanten betalen een vast bedrag per maand op basis van het gebruik van de software en dienstverlening. Het hangt er bijvoorbeeld vanaf met hoeveel medewerkers je gebruik maakt van de software of hoeveel IB- of VPB-aangiften er gemaakt worden. Deze maandabonnementen staan in de jaarrekening onder het onderdeel Onderhoud. Dit licentiemodel zorgt voor een stabiele cashflow voor AFAS. Tegelijkertijd bieden we hiermee klanten

de mogelijkheid om per maand de licentie op te hogen, te verlagen of zelfs helemaal stop te zetten. Wij doen dit vanuit ons vertrouwen in de kwaliteit van ons product en de dienstverlening. Jaarlijks ontwikkelen we nieuwe functionaliteit in de software. Deze nieuwe versies zijn onderdeel van het abonnement en brengen geen prijsverhoging met zich mee. De nieuw uitgeleverde functionaliteit kan dus gebruikt worden voor iedereen die een abonnement heeft. Wel past AFAS jaarlijks een inflatiecorrectie toe. Doordat wij ieder jaar waarde toevoegen aan het product en de klantervaring vinden wij dit te verantwoorden.

Naast het Onderhoud bieden wij aanvullende diensten, zoals Consultancy en Opleidingen, die wij in de jaarrekening onderbrengen in het onderdeel Services. We streven ernaar om klanten zo zelfstandig mogelijk te maken door goede software en opleidingen te bieden. Hierdoor zijn ze niet afhankelijk van consultants om prettig te werken met onze software. In de cijfers is dit goed terug te zien door de afname van services ten opzichte van de omzet: van 24% in 2013 naar 13% in 2020.

Belastingen

Voor de Nederlandse activiteiten heeft AFAS een convenant Horizontaal toezicht met de Belastingdienst. Horizontaal Toezicht is een vorm van samenwerking die steunt op vertrouwen, wederzijds begrip en transparantie in handelen. Een doel van horizontaal toezicht is om het proces van transactie naar aangifte en aanslag beter in de greep te hebben. Een belangrijk deel van softwareontwikkeling bestaat uit innovatie. Om steeds voorop te blijven lopen, moet je onderzoek doen naar nieuwe technieken en veel experimenteren. De overheid stimuleert innovatie en ontwikkeling in Nederland door de innovatiebox aan te bieden. Dat betekent dat je voor een deel van de winst een lager belastingtarief mag hanteren voor de vennootschapsbelasting vanwege die investering in innovatie. AFAS maakt hier gebruik van.

In het Caribisch gebied staan ook twee vestigingen van AFAS. Daar zitten wij vanwege de sterke relatie met de Nederlandse wetgeving. Zo was het een logische stap om bedrijven in het Caribisch gebied met onze software te automatiseren zonder daar al te grote aanpassingen voor te hoeven doen in onze software. Bijkomend voordeel is dat we een aantal klanten hebben in Nederland die ook een vestiging hebben in het Caribisch gebied.

Op deze manier kunnen wij deze klanten beter bedienen doordat onze collega's op Curaçao en Aruba alles weten van de lokale wetgeving en manier van zaken doen in de regio. Alle geldstromen tussen de buitenlandse vestigingen en AFAS Holding maken onderdeel uit van het Horizontaal toezicht.

Covid-19

We realiseren ons dat de pandemie andere gevolgen voor AFAS had kunnen hebben, bijvoorbeeld als we ons uitsluitend zouden begeven in de horeca- of evenementenbranche. Op dit moment telt AFAS meer dan 11.000 klanten en ruim 2 miljoen gebruikers verdeeld over bijna 200 branches. Dit heeft er onder andere voor gezorgd dat de pandemie geen grip op ons had. Verder is er geen sprake geweest van uitgestelde implementaties en hebben wij onze salesdoelstelling gehaald. Hierdoor heeft consultancy haar target ook kunnen halen.

We waarderen de aanpak van de Nederlandse overheid en alles wat ze voor Nederlandse bedrijven gedaan heeft. Een aantal van onze klanten hebben gebruik gemaakt van de NOW-regeling of van de TVL-regeling. We hebben weinig opzeggingen of faillissementen gehad bij onze klanten. AFAS heeft geen gebruik gemaakt van deze regelingen.

RISICOBEBEERSING

Risicomanagement is bij AFAS het vinden van een balans tussen risico's nemen en risico's beheersen. De aanvullende verplichtingen voor risicomanagement leggen meer de nadruk op de kwaliteit van processen en de oorsprong van de financiële resultaten. Dat ondersteunen wij, want ze dragen bij aan procesoptimalisatie en transparantie.

Voor de interne beheersing maken wij gebruik van een kwaliteitsmanagementsysteem, waarin samengewerkt wordt met auditoren en accountants. Behaalde certificeringen zijn te raadplegen via klant.afas.nl/certificeringen.

Voor uitzonderlijke en onvoorziene situaties die van invloed kunnen zijn op de continuïteit beschikt AFAS over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Om de belangrijkste risico's voor de organisatie in kaart te brengen, maken wij gebruik van risicogebieden. De mogelijke impact als een risico zich voordoet is niet of nauwelijks te voorspellen en daarom ook niet uitgewerkt. De financiële krediet- en valutarisico's komen niet terug in de risicogebieden en zijn beschreven in de jaarrekening.

Persoonsgegevens

AFAS verwerkt onder andere persoonsgegevens voor en in opdracht van de klant, omdat de klant een software gebruikersovereenkomst met AFAS heeft. AFAS en de klant zijn daarom verplicht volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) om een Verwerkersovereenkomst te sluiten. Omdat AFAS een standaard applicatie met de daarbij behorende standaard dienstverlening levert, heeft AFAS de verwerkingsovereenkomst opgenomen in de Algemene Voorwaarden en SLA.

AFAS en de klant verplichten zich over en weer om de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) na te leven. AFAS neemt blijvend passende technische en organisatorische maatregelen om de persoonsgegevens van de klant te beveiligen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. AFAS is daarvoor ISO27001 gecertificeerd. Deze maatregelen worden aangemerkt als een passend beveiligingsniveau in de zin van de AVG.

AFAS Online

AFAS Online heeft nog nooit zo stabiel gedraaid als in 2020. Alle klanten werken op AFAS Online. AFAS is verantwoordelijk voor een stabiele en veilige cloud-omgeving die altijd beschikbaar is. De volgende drie hoofdrisico's zijn te benoemen:

- Ernstige en langdurige verstoringen, waardoor klanten niet kunnen werken in AFAS Profit, InSite of OutSite. Met 4 kleine storingen en nog geen 40 gemelde issues heeft AFAS Online in 2020 stabiel gedraaid.
- Gerichte aanvallen en om data van klanten te ontfutselen, de systemen uit te schakelen of oneigenlijke transacties uit te voeren.
- Data van de klant, die op straat komt te liggen.

AFAS beschikt over een eigen Cyber Operations Center. Op AFAS Online worden systemen, processen en gebruikers 24/7 gemonitord met als doel een stabiele en veilige cloudomgeving te bieden. Zo worden storingen voorkomen of in een vroeg stadium opgelost. Monitoring is gericht op het tijdig ontdekken van storingen en ongewenst gedrag. Controle op misbruik is onderdeel van de (dagelijkse) standaard monitoringswerkzaamheden.

In 2020 zijn er 19 securityincidenten ingestuurd. Deze incidenten kunnen ingestuurd zijn door klanten of medewerkers of preventief via externe securityscans. In geen van de gevallen is er sprake geweest van een datalek in de zin van de AVG.

Innovatie

Ook afgelopen jaar hebben we veel functionaliteit toegevoegd aan het product. Dat is nodig om het product actueel en goed inzetbaar te houden voor onze klanten. Bovendien willen we dat onze software echt anders is dan van die

van onze concurrenten. De enige manier waarop we dat bereiken is als we de programmatuur verder blijven ontwikkelen. Dat doen wij door onze klanten te betrekken bij de ontwikkeling van het product, door bijvoorbeeld inspraak-sessies waarbij klanten hun wensen kunnen delen. Naast de wensen van klanten gebruiken we algemene gebruikersstatistieken uit de klantomgevingen om onze producten en diensten te verbeteren, en bespreken we bijzonderheden met onze klanten. Zo zorgen we ervoor dat ons product aansluit bij hun werkwijze.

We bouwen niet alleen aan het huidige product, maar ook aan AFAS Focus: software die je kan definiëren in plaats van programmeren. De weg naar AFAS Focus is de visie achter het compleet nieuw te bouwen ERP-systeem van AFAS. Dit is gebaseerd op een geheel nieuwe architectuur: AFAS Next Technology Architecture (ANTA). Na jaren hierin te investeren, hebben we een aantal klanten succesvol geïmplementeerd. We verwachten het komende jaar het aantal klanten uit te breiden, meer functionaliteit toe te voegen en de organisatie gereed te maken voor een goede dienstverlening van AFAS Focus.

Klanttevredenheid

De klanttevredenheid van de AFAS klanten meten wij onder andere met de Net Promotor Score. Deze geeft antwoord op de vraag in hoeverre je AFAS aanbeveelt aan een vriend, kennis of zakelijke relatie. Deze score is afgelopen jaar sterk gestegen naar +13. Klanten waarderen het meest de grote mogelijkheden, flexibiliteit en inrichting van onze software. Ook de afdeling support scoort hoog. Dat zien we ook terug in de cijfers. We hebben 17% minder incidenten ontvangen van klanten. Een nieuw help center, maar ook de toevoeging van servicemanagement zorgen ervoor dat we klanten kwalitatief beter en sneller kunnen bedienen. Op deze manier houden we meer tijd over voor complexe vraagstukken om de klant verder op weg te helpen.

Niet alleen de Net Promotor Score geeft de klanttevredenheid weer van onze klanten, maar ook het aantal klachten of succesvolle implementaties zijn van belang. Wij willen dat onze klanten dik tevreden zijn over de software, implementatie, dienstverlening en klantervaring. Iedere klacht die wij krijgen, nemen wij daarom zeer serieus. Gelukkig hebben we in 2020 bijna 30 klachten minder gehad dan het jaar ervoor. Daarnaast is het gelukt om 554 implementaties op afstand uit te voeren, wetende dat de implementatie van de software de hele organisatie raakt van onze klanten.

Want werken met onze software betekent nogal wat voor je bedrijfsprocessen, en voor de mensen die ermee aan de slag gaan. Dat is ook logisch, onze software is een middel voor onze klanten om hun organisatie beter te maken. En met het doel om meer tijd over te houden voor de belangrijke dingen, maar vooral zodat ze meer werkplezier ervaren. Daarom werken we niet met langetermijncontracten, elke klant kan elke maand opzeggen. Wel geloven we in een relatie waarin onze klanten zich geïnspireerd voelen en zich met ons willen blijven verbinden. We kijken steeds hoe tevreden onze klant is. Gebruikt hij alle functionaliteit van de software en brengt het zijn bedrijf verder?

Tot slot

Het komende jaar heeft als thema: de totaalorganisatie! We willen in alles de beste zijn. Daar gaan we voor! In 2021 bestaan we 25 jaar, en dat hopen we te vieren met onze klanten. Ook passen we onze organisatiestructuur aan. We gaan van een model met een Raad van Bestuur, naar een model met een Raad van Commissarissen. En wij worden de tweekoppige hoofddirectie.

We verlangen naar het moment en het geluk van weer fysiek kunnen verbinden. Van klanten en gasten ontvangen in ons nieuwe hoofdkantoor. Van elkaar als collega's ontmoeten in ons clubhuis. Van feestjes, van overleggen, van muziek. Maar niet alléén al die dingen. Want thuiswerken heeft zeker voordelen. De balans tussen die twee is het mooiste.

We kijken terug op een veelbewogen jaar. Natuurlijk zijn we ontzettend dankbaar voor de ruimte die we vanuit onze beide families kregen en voor de fantastische inzet van alle medewerkers! We willen Piet Mars en Ton van der Veldt extra bedanken voor de steun en het vertrouwen dat wij gekregen hebben om vanaf 2021 samen als hoofddirectie verder te gaan. Komend jaar zullen wij, als alles dit weer toelaat, verder stilstaan bij deze structuurwijziging van het familiebedrijf.

Leusden, 21 januari 2021

Bas Van der Veldt

Algemeen Directeur (CEO)

Arnold Mars

Financieel Directeur (CFO)

JAARREKENING

Tijd om echt de cijfers in te duiken met de jaarrekening van de AFAS Holding.

GECONSOLIDEERDE BALANS

PER 31 DECEMBER 2020

ACTIVA

		31-12-2020 in €	31-12-2019 in €
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	(1)	6.111.599	7.136.128
Materiële vaste activa	(2)	26.224.278	8.488.289
Financiële vaste activa	(3)	8.138.220	14.167.114
		40.474.098	29.791.530
Flottende activa			
Vorderingen			
Debiteuren	(4)	4.736.461	5.514.201
Vennootschapsbelasting		103.093	0
Overige vorderingen en overlopende activa	(5)	16.575.038	16.033.070
		21.414.591	21.547.271
Liquide middelen	(6)	14.883.108	7.850.545
Totaal Activa		76.771.797	59.189.344

PASSIVA

		31-12-2020 in €	31-12-2019 in €
Groepsvermogen	(7)	58.082.853	39.728.853
Voorzieningen	(8)	350.000	320.000
Kortlopende schulden			
Crediteuren		1.200.253	5.716.643
Belastingen en sociale premies	(9)	10.251.539	5.738.020
Vennootschapsbelasting		0	1.040.915
Overige schulden en overlopende passiva	(10)	6.887.153	6.644.912
		18.338.944	19.140.491
Totaal Passiva		76.771.797	59.189.344

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2020

		2020 in €	2019 in €
Netto-omzet	(11)		
Onderhoud		166.840.916	139.607.964
Services		24.878.198	26.992.514
Bedrijfsopbrengsten		191.719.114	166.600.478
Kosten			
Kosten uitbesteed werk		28.025.976	24.808.081
Lonen en salarissen		33.753.803	31.063.325
Sociale lasten		4.651.966	4.673.440
Pensioenlasten		1.776.744	1.619.800
Afschrijvingen vaste activa	(12)	2.838.097	2.568.915
Overige bedrijfskosten	(13)	25.203.437	25.948.235
Bedrijfslasten		96.250.023	90.681.795
Bedrijfsresultaat		95.469.091	75.918.683
Rentebaten		224.418	203.004
Resultaat voor belastingen		95.693.509	76.121.687
Vennootschapsbelasting	(14)	(17.396.472)	(14.053.686)
VPB voorgaande jaren		56.963	0
Resultaat na belastingen		78.354.000	62.068.000

KASSTROOMOVERZICHT GECONSOLIDEERD (VOLGENS INDIRECTE METHODE)

	2020 x € 1.000	2019 x €1.000
Uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	95.469	75.919
Afschrijvingen	2.838	2.529
Debiteuren	778	(100)
Overige vorderingen	(542)	(4.404)
Crediteuren	(4.516)	88
Belastingen en sociale premies	4.514	(2.218)
Overige schulden	242	1.797
Toename voorzieningen	30	40
Ontvangen rentebaten	224	203
Betaalde winstbelasting	(18.292)	(13.989)
	80.745	59.946
Uit investeringsactiviteiten:		
Investerings in immateriële vaste activa	(566)	(2.558)
Investerings in vaste activa	(19.145)	(4.215)
Verkoopopbrengst desinvesteringen	0	33
Koersmutatie vaste activa	(29)	28
	(19.740)	(6.712)
Uit financieringsactiviteiten:		
Dividenduitkering	(60.000)	(52.500)
Mutatie financiële vaste activa	6.028	(8.152)
	(53.972)	(60.652)
Netto kasstroom	7.033	(7.418)
Stand liquide middelen:		
Per 1 januari	7.851	15.350
Per 31 december	14.883	7.851
	7.033	(7.499)

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAAT- BEPALING IN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Algemeen

AFAS Holding B.V. (KvK 32076954), statutair gevestigd te Leusden, heeft de jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek, alsmede volgens de Richtlijnen van de jaarverslaggeving.

Indien niet anders vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. Het jaarverslag, bestaande uit het bestuursverslag, de jaarrekening en overige gegevens en is opgemaakt op 21 januari 2021.

Hoofd van de groep

De vennootschap AFAS Holding B.V. te Leusden staat aan het hoofd van de groep en consolideert de financiële gegevens van de onderliggende entiteiten in haar geconsolideerde jaarrekening.

Activiteiten van de groep

De activiteiten van de groep hebben voornamelijk te maken met het ontwikkelen, implementeren en onderhouden van software voor bedrijven, zorg- en overheidsinstellingen.

Continuïteit van de activiteiten

AFAS werkt met een abonnementsmodel voor het gebruik van haar software. Deze inkomsten zijn voor AFAS de primaire inkomstenbron. Deze repeterende omzet geeft een zeer solide basis van doorlopende inkomsten. De uitbraak van de Covid-19 pandemie in Nederland halverwege maart 2020 heeft nauwelijks impact gehad op deze solide basis. Het aantal licenties (gebruikers) is per saldo met 197.000 toegenomen.

De impact van de Covid-19 pandemie op de financiële en operationele resultaten van AFAS Holding B.V. is over 2020 daarmee zeer beperkt gebleven. Dit blijkt onder andere ook uit:

- Implementaties van nieuwe klanten (consultancy en opleidingen) hebben doorgang gevonden, deze zijn zonder problemen op afstand uitgevoerd.
- Het betaalgedrag van debiteuren en de voorziening dubieuze debiteuren is vergelijkbaar met voorgaande jaren;
- Het thuiswerken heeft de continuïteit van de bedrijfsvoering niet in gevaar gebracht;
- Het aantal getroffen betalingsregelingen en verstrekte kortingen voor bijvoorbeeld cursusvouchers is zeer beperkt;

Voor 2021 verwachten wij dat de impact van Covid-19 pandemie voor het businessmodel van AFAS naar analogie van 2020 opnieuw beperkt blijft en de repeterende omzet een zeer solide basis blijft vormen voor de toekomst.

Schattingen

De groep maakt de schattingen en veronderstellingen op basis van de omstandigheden en informatie beschikbaar op het moment van opmaak van de jaarrekening. Schattingen gebaseerd op toekomstige gebeurtenissen (of het zich niet voordoen van verwachte gebeurtenissen) kunnen onderhevig zijn aan toekomstige veranderingen in de markt en omstandigheden buiten de invloedssfeer van de groep.

Kapitaalbelangen

AFAS Holding B.V. heeft kapitaalbelangen in de volgende ondernemingen.

Alle bedrijven zijn 100% deelnemingen.

Naam onderneming	Gevestigd te	Geplaatst kapitaal
AFAS Benelux BV	Leusden	€ 18.000
AFAS Software BV	Leusden	€ 18.000
AFAS België NV	Mechelen, België	€ 1.000.000
AFAS International BV	Leusden	€ 18.151
AFAS Software Caribbean BV	Willemstad, Curaçao	NAF 1.000.000
AFAS Software Aruba BV	Oranjestad, Aruba	AWG 100.000

Door AFAS Holding B.V. is een aansprakelijkheidsstelling overeenkomstig artikel 2:403 afgegeven voor de volgende entiteiten: AFAS Benelux B.V. - AFAS International B.V - AFAS Software B.V.

De 100% deelneming in AFAS Software Aruba B.V.

AFAS Software Caribbean B.V. heeft 40% van de aandelen van AFAS Software Aruba B.V.. De andere 60% van de aandelen is in handen van IMC International Management & Trust Company N.V. als consequentie van lokale wet- en regelgeving. In de bepalingen van de overeenkomst met IMC is opgenomen dat IMC de aandelen bewaart voor rekening en risico van de opdrachtgever. IMC zal aan de opdrachtgever alle inkomsten en uitkeringen en alle rechten overdragen. AFAS heeft controlerende zeggenschap in AFAS Software Aruba B.V. en is hoofd van de groep. AFAS Software Aruba B.V. is integraal geconsolideerd in de jaarrekening van AFAS Holding B.V.

Grondslagen van consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de vennootschap AFAS Holding B.V. en haar groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend.

De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

Resultaten uit transacties met en tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd.

Valuta

Functionele valuta

De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's, hetgeen de functionele en presentatievaluta van de vennootschap is. Iedere entiteit binnen de groep bepaalt haar eigen functionele valuta en de posten in de jaarrekening van iedere entiteit worden gewaardeerd op basis van deze functionele valuta.

Valutaomrekening

Activa en passiva luidende in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de per balansdatum geldende koersen. Koersverschillen zijn in het resultaat verwerkt. Koersverschillen op financiële vaste activa worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het vermogen gebracht.

De NAF en AWG zijn gekoppeld aan de dollarkoers. Er is gerekend met een EUR-USD koers van 1,22 (2019: 1,12).

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

De lineaire afschrijving geschiedt op basis van de geschatte economische levensduur en wordt afgeschreven in 5 jaar. Het betreft hier alleen software van leveranciers en niet de eigen ontwikkelde software.

Interne ontwikkelingskosten worden niet geactiveerd. Deze maken onderdeel uit van het doorlopende proces van het vernieuwen van de software.

Intellectueel eigendom

Betreft uitsluitend de verwerving van de klanten en software van Bearingpoint op Curaçao eind 2017. Deze klanten zijn in 2018 overgestapt op AFAS software, waardoor de Bearingpoint software niet meer gebruikt wordt. De overnameprijs wordt in 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. In deze kostprijs worden de kosten van groot onderhoud opgenomen zodra deze kosten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

De lineaire afschrijving geschiedt op basis van de geschatte economische levensduur als volgt:

- De bedrijfsterreinen (grond) worden niet afgeschreven
- Bedrijfsgebouwen in 20 jaar en de kosten van afbouw en installaties in 10 jaar
- Inventaris en hardware in 5 jaar
- Andere bedrijfsmiddelen in 5 jaar

AFAS is op 16 november 2020 verhuist naar een nieuw hoofdkantoor. De activa uit de oude huisvesting (Philipsstraat 9) zijn verkocht aan de nieuwe huurder. In 2020 zijn grote investeringen gedaan in de afwerking van de nieuwe locatie en inventaris.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin de vennootschap invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode, worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de vennootschap in de nettovermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening en verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen van de deelnemingen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de vennootschap in het resultaat van de deelnemingen opgenomen. Indien en voor zover de vennootschap niet zonder beperking uitkering van de resultaten aan haar kan bewerkstelligen, worden de resultaten in een wettelijke reserve opgenomen.

Leningen

Verstreckte leningen zijn leningen aan personeelsleden, met een rentevoet van 2%. Een belangrijk deel van deze leningen is verstrekt aan een statutaire directeur van één van de buitenlandse deelnemingen en één directielid in Nederland.

De leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs zo nodig onder de vorming van een voorziening voor oninbaarheid.

Langlopende vorderingen

De vooruitbetaalde kosten die betrekking hebben over een periode na 12 maanden worden als langlopende vordering verantwoord. Deze worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, rekening houdend met bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

De eerste waardering van de vorderingen vindt plaats tegen reële waarde. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Voorziening wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Intercompany-transacties

Resultaten uit transacties met en tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd. Resultaten uit transacties met en tussen deelnemingen die tegen nettovermogenswaarde gewaardeerd worden, worden proportioneel verantwoord.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen die worden opgenomen tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Er is een jubileumvoorziening gevormd voor personeelsleden die 25 en/of 40 jaar in dienst kunnen zijn. In de voorziening wordt rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen en met een blijfkans. De voorziening wordt naar rato opgebouwd tot aan de jubileumdatum. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Pensioenregeling

Bij de onderneming is sprake van een toegezegde bijdrage regeling. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per balansdatum wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. De vennootschap is uitsluitend verplicht tot betaling van de premie.

Er is in geen geval verplichting tot bijstorting of recht op premieruggaaf, dan wel premiekorting. De voor- en nadelen van de beleggingen komen volledig voor rekening van de medewerkers.

De werknemers hebben dagelijks inzicht in de stand van zaken van de pensioenbeleggingen.

Kortlopende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening betreft de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening van AFAS Holding B.V.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

De netto-omzet wordt gewaardeerd tegen de reële waarde.

Onderhoud

De omzet uit onderhoudsabonnementen voor het maandelijks gebruiksrecht wordt verantwoord en gefactureerd in het jaar waarop deze betrekking heeft.

Services

Dit is de omzet uit consultancy en opleidingen. De omzet uit services worden verantwoord in het jaar dat de diensten aan de klanten verleend zijn.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Personeel

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Winstuitkering

Er wordt een bedrag van 5% van het bedrijfsresultaat (voor winstdeling) beschikbaar gesteld, indien het begrote bedrijfsresultaat behaald wordt. Elk procent eronder verlaagt ook het percentage van de winstuitkering met 0,5%. De hoogte van de uitkering per personeelslid hangt onder meer af van de beoordeling en het functiebelang. De winstuitkering is opgenomen in de kosten van Lonen en salarissen.

Rentebaten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Vennootschapsbelasting

De belastingen over de winst of het verlies worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat uitgaande van het geldende belastingtarief, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten. De belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien is voldaan aan de algemene voorwaarden voor saldering.

De groep met AFAS Holding B.V., AFAS Benelux B.V., AFAS International B.V. en AFAS Software B.V., vormen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

Indien er een verlies ontstaat bij deze buitenlandse vestigingen, zal de vennootschapsbelasting hierover in beginsel niet als vordering opgenomen worden. In toekomstige winstgevendende jaren wordt dit verrekend.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de slotkoers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Toelichting op de posten van de geconsolideerde balans

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (1)

	Intellectueel Eigendom	Software licenties	Totaal 2020	Totaal 2019
1 januari				
Aanschafwaarde	317.239	7.480.504	7.797.743	6.103.963
Afschrijvingen	(126.895)	(534.720)	(661.615)	(4.690.793)
Boekwaarde	190.343	6.945.784	7.136.128	1.413.170
Mutaties				
Investerings	0	566.760	566.760	7.410.504
Desinvesteringen				0
Afschrijvingen	(58.247)	(1.517.439)	(1.575.686)	(1.694.167)
Desinvesteringen			0	0
Koersverschillen	-15.602		(15.602)	6.621
Saldo mutaties	(73.849)	(950.679)	(1.024.528)	5.722.958
31 december				
Aanschafwaarde	291.235	8.047.264	8.338.499	7.797.743
Afschrijvingen	(174.741)	(2.052.158)	(2.226.900)	(661.615)
Boekwaarde	116.494	5.995.106	6.111.600	7.136.128

MATERIËLE VASTE ACTIVA (2)

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Inventaris en hardware	Andere bedrijfs- middelen	Activa in uitvoering	Totaal 2020	Totaal 2019
1 januari						
Aanschafwaarde	4.062.987	8.163.304	132.186	5.992.081	18.350.558	14.283.329
Afschrijvingen	(3.251.473)	(6.568.414)	(42.382)	0	(9.862.270)	(9.107.051)
Boekwaarde	811.514	1.594.890	89.804	5.992.081	8.488.289	5.176.278
Mutaties						
Investerings	9.369.754	7.141.834	0	3.423.891	19.935.479	4.215.078
Overboeking	4.547.164	1.444.917	0	(5.992.081)	0	0
Desinvesteringen	(507.644)	(282.322)	0	0	(789.966)	(72.803)
Afschrijvingen	(345.722)	(898.318)	(18.371)	0	(1.262.411)	(835.035)
Koersverschillen	-1.983	(5.094)	(6.722)	0	(13.799)	4.770
Saldo mutaties	13.061.569	7.401.018	(25.093)	(2.568.190)	17.869.304	3.312.010
31 december						
Aanschafwaarde	14.393.048	10.257.355	123.907	3.423.891	28.198.201	18.350.558
Afschrijvingen	(518.563)	(1.396.165)	(59.196)	0	(1.973.923)	(9.862.271)
Boekwaarde	13.874.486	8.861.190	64.711	3.423.891	26.224.279	8.488.288

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (3)

	Waarborg sommen	Overlopende activa > 1 jaar	Leningen	Totaal 2020	Totaal 2019
1 januari	147.780	12.957.977	1.061.356	14.167.113	6.014.960
Mutaties					
Vooruitbetaalde kosten		(5.959.122)		(5.959.122)	7.859.160
Mutatie waarborgsommen	13.143			13.143	17.350
Leningen, verstrekt			90.458	90.458	302.494
Leningen, aflossingen			(112.149)	(112.149)	(44.583)
Koersverschillen	(1.903)		(59.318)	(61.221)	17.732
Saldo mutaties	11.240	(5.959.122)	(81.009)	(6.028.891)	8.152.153
31 december					
Boekwaarde	159.020	6.998.855	980.347	8.138.221	14.167.113
TOTAAL VASTE ACTIVA				40.474.099	29.791.529

	2020 in €	2019 in €
DEBITEUREN (4)		
Nominale waarde per 31 december	4.849.326	5.621.683
Af: voorziening voor oninbaarheid	(112.865)	(107.482)
Stand per 31 december	4.736.461	5.514.201
OVERIGE VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA (5)		
Te factureren termijnen	1.126.396	1.967.549
Vooruitbetaalde kosten	15.448.642	14.065.521
	16.575.038	16.033.070
LIQUIDE MIDDELEN (6)		
Bank	14.883.108	7.850.545
De liquide middelen zijn vrij besteedbaar.		
GROEPSVERMOGEN (7)		
Groepsvermogen	58.082.853	39.728.853
Voor het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening		
VOORZIENINGEN (8)		
Stand 1 januari	320.000	280.000
Onttrekkingen	(8.670)	(5.100)
Dotatie	38.670	45.100
Stand per 31 december	350.000	320.000
Deze voorziening is gevormd voor jubileumuitkeringen bij 25- en 40 jarige dienstverbanden. Er wordt bij deze jubilea een maandsalaris uitbetaald.		
BELASTINGEN EN SOCIALE PREMIES (9)		
Loonbelasting en sociale premies	1.885.524	1.898.580
Omzetbelasting	8.366.015	8.839.440
	10.251.539	5.738.020
OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA (10)		
Winstuitkering, salarissen en reservering vakantiedagen	5.590.000	4.550.000
Pensioenpremie	1.627	5.064
Overige kortlopende schulden	1.295.526	2.089.849
	6.887.153	6.644.912

Alle overige schulden hebben betrekking op een periode korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Ultimo 2020 waren verplichtingen aangegaan terzake van:

	2021 < 1 jaar	2022 t/m 2025 >1 <5 jaar	2026 en verder > 5 jaar
Huur kantoorpand Leusden, Inspiratielaan	10.000.000	40.000.000	100.000.000
Huur kantoorpand Mechelen België	90.000	0	0
Huur kantoorpand Curaçao Handelskade	174.000	350.000	0
Huur kantoorpand Aruba, Rumbastraat	28.000	110.000	0
Bouw kantoorpand Kontich, België	5.664.000	0	0
Leasing van 226 auto's	1.949.000	3.377.459	0
AFAS Online	27.500.000	82.500.000	0
Marketingverplichtingen	3.605.000	4.908.000	785.000
Verstreckte cursusvouchers	280.000		
	49.290.000	131.245.459	100.785.000

Vanaf oktober 2016 zijn de MVO uitgaven van AFAS Software ondergebracht bij de AFAS Foundation. AFAS schenkt jaarlijks minimaal 4% van het begrote bedrijfsresultaat voor belasting aan de AFAS Foundation, met een minimumbedrag van 2,5 miljoen euro.

De verplichting voor het 25-jarig jubileum voor een bedrag van 2,5 miljoen, welke in 2019 was opgenomen voor het jaar 2021 is eind 2020 vervallen. Door het vervallen van die verplichting is deze niet meer opgenomen in bovenstaand overzicht.

Financiële instrumenten

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De financiële instrumenten, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van de groep of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Er is geen sprake van transacties in derivaten. Het beleid is om niet te handelen in financiële instrumenten.

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van de groep zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico en het prijsrisico bestaande uit het valuta-, rente- en marktrisico.

Het beleid van de groep om deze risico's te beperken, luidt als volgt:

Valutarisico

De administratie van AFAS Software Caribbean B.V. en AFAS Software Aruba B.V. worden gevoerd in de lokale valuta's. Als gevolg hiervan kan de balans van de groep beïnvloed worden door wisselende koersen tussen de euro en deze lokale valuta's. De groep heeft het beleid deze verschillen niet af te dekken.

Liquiditeitsrisico

Het risico voor de groep dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument fluctueren in omvang is minimaal, aangezien de omvang van de langlopende vorderingen en schulden beperkt is.

Liquiditeitsrisico op langlopende schulden is nihil. Er zijn geen langlopende schulden. Er bestaat wel een liquiditeitsrisico op de langlopende vorderingen. Dit betreft vooral vooruitbetalingen voor software van Microsoft, Citrix en VM-ware.

Renterisico

De langlopende vorderingen en leningen van de groep hebben een vast rentepercentage waardoor de groep het risico loopt dat de waarde van de vorderingen en leningen zal dalen respectievelijk stijgen als gevolg van veranderingen in de markttrente. Dit risico is minimaal, aangezien de markttrente zeer laag is.

Kredietrisico

De groep heeft richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke partij te beperken. Bovendien bewaakt de groep voortdurend haar vorderingen en hanteert de groep een strikte aanmaningsprocedure, alsmede het gebruik van een licentiecode op de software. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor de groep minimaal. Verder zijn er geen belangrijke concentraties van kredietrisico binnen de groep.

Marktrisico

De kwaliteit en veelzijdigheid van de software is zeer hoog. De prijsstelling is zeer concurrerend. Ook is de kwaliteit van de medewerkers zeer hoog. Door de combinatie van al deze punten is het marktrisico voor de groep minimaal.

Toelichting op de posten van de geconsolideerde winst- en verliesrekening

	2020 in €	2019 in €
NETTO-OMZET (11)		
Onderhoud	166.840.916	139.607.964
Services	24.878.198	26.992.514
Bedrijfsopbrengsten	191.719.114	166.600.478
Verdeling geconsolideerde omzet		
Nederland	181.290.058	156.684.186
België	6.865.957	6.019.891
Curaçao	2.642.711	2.816.520
Aruba	920.388	1.079.881
In 2020 is de netto-omzet 15% gestegen ten opzichte van 2019 (in 2019: 18%)		
AFSCHRIJVINGEN VASTE ACTIVA (12)		
Bedrijfsgebouwen- en terreinen	345.722	165.776
Machines en installaties	898.318	649.804
Andere bedrijfsmiddelen	18.371	19.454
Software en goodwill	1.575.687	1.694.167
Totaal afschrijvingskosten	2.838.097	2.529.202
Boekresultaat desinvesteringen	0	39.713
	2.838.097	2.568.915
OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN (13)		
Marketing	6.504.307	7.272.988
Huisvesting	4.560.206	3.933.792
Autokosten	2.256.598	2.665.865
Managementfee	2.000.000	2.000.000
Onderhoud, software, hardware	836.362	649.947
Communicatiekosten	307.918	261.900
Kantoorkosten	101.372	86.928
Reis-, verblijf-, representatiekosten	13.427	77.795
Accountants- en advieskosten	578.535	763.936
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	71.541	157.148
Overige personeelskosten	1.198.512	2.126.966
Overige algemene kosten	774.660	950.970
MVO giften	6.000.000	5.000.000
	25.203.437	25.948.235
Gemiddeld aantal FTE	495	466

Statutaire directie

De beloning voor de statutaire directie bedraagt in totaal € 2.000.000,- en is verantwoord als management fee (2019: € 2.000.000,-).

AFAS is een familiebedrijf. Om die reden is het praktisch onhaalbaar om te voldoen aan het wettelijke streefcijfer van 30% vrouwen in de Raad van Bestuur en directie.

Honorarium accountant

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant en de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn als volgt voor de groep:

Honorarium Accountant	2020 in €	2019 in €
EY Accountants LLP		
Onderzoek van de jaarrekening	95.000	89.500
Overig EY		
Andere controleopdrachten	45.675	58.100
Adviesdiensten op fiscaal terrein	43.044	83.054
Totaal	183.719	230.654

VENNOOTSCHAPSBELASTING (14)

De in de winst- en verliesrekening verantwoorde belastinglast kan als volgt worden toegelicht.

Geconsolideerd bedrijfsresultaat voor belastingen	95.693.509
Niet aftrekbare kosten en correcties	374.946
Tegen nominale tarieven belast resultaat	96.068.455
Nominale belasting	(24.021.501)
Vrijstellingen	6.625.029
Vennootschapsbelasting	(17.396.472)
Effectief tarief	18,1%
Correcties voorgaande jaren	56.963
Vennootschapsbelasting	(17.339.509)

Het standaardtarief vennootschapsbelasting is 25%

De lagere belastingdruk wordt voornamelijk veroorzaakt door voordelen uit de innovatiebox.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum welke relevant zijn voor het beeld van de jaarrekening.

Vennootschappelijke balans per 31 december 2020 (na voorgestelde winstbestemming)

ACTIVA

		31-12-2020 in €	31-12-2019 in €
Financiële vaste activa	(1)	78.058.724	61.901.950
Vlottende activa			
Vennootschapsbelasting		300.000	0
		300.000	0
Totaal Activa		78.358.724	61.901.950

PASSIVA

		31-12-2020 in €	31-12-2019 in €
Eigen vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal	(2)	1.500.000	1.500.000
Reserves		56.582.851	38.228.851
		58.082.851	39.728.851
Kortlopende schulden			
Rekening courant deelnemingen	(3)	20.275.873	21.293.099
Vennootschapsbelasting		0	880.000
		20.275.873	22.173.099
Totaal Passiva		78.358.724	61.901.950

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2020

	2020 in €	2019 in €
Resultaat deelneming	78.022.573	61.865.799
Rentebaten	262.500	216.564
	78.285.073	62.082.363
Vennootschapsbelasting	68.927	(14.363)
Resultaat na belastingen	78.354.000	62.068.000

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

ALGEMEEN

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, alsmede voor de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling en voor de toelichting op de onderscheiden activa, passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening voor zover hieronder niet anders vermeld.

TOEPASSING VRIJSTELLING

Op grond van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW heeft AFAS Holding B.V. in de enkelvoudige jaarrekening een verkorte winst- en verliesrekening opgenomen.

Toelichting op de posten van de enkelvoudige balans

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (1)

	2020 in €	2019 in €
Deelnemingen		
Stand 1 januari	61.901.950	52.862.764
Mutaties		
Overige reserves deelnemingen vorig boekjaar naar AFAS Holding BV	(61.865.799)	(52.826.613)
Resultaat deelnemingen	78.022.573	61.865.799
	16.156.774	9.039.186
Stand per 31 december	78.058.724	61.901.950

EIGEN VERMOGEN (2)

Gestort en opgevraagd kapitaal

Maatschappelijk kapitaal, geplaatst en volgestort 15.000.000 aandelen met een waarde van 0,10 per aandeel	1.500.000	1.500.000
--	-----------	-----------

Overige reserves

Stand 1 januari	38.228.851	28.660.851
Mutaties		
Dividend	(60.000.000)	(52.500.000)
Resultaat	78.354.000	62.068.000
	18.354.000	9.568.000
Stand per 31 december	56.582.851	38.228.851

Totaal Eigen Vermogen

58.082.851 **39.728.851**

REKENINGEN COURANT DEELNEMINGEN (3)

AFAS Holding B.V. - AFAS Benelux BV	(23.612.064)	(24.183.950)
AFAS Holding B.V. - AFAS International BV	3.336.191	2.890.851
	(20.275.873)	(21.293.099)

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

De vennootschap is hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden inzake vennootschapsbelasting van de fiscale eenheid welke wordt gevoerd door AFAS Holding B.V., AFAS International B.V., AFAS Benelux B.V. en AFAS Software B.V.

Voorgestelde winstbestemming

Op 16 december 2020 is in de algemene vergadering van aandeelhouders besloten een dividend van € 60.000.000 uit te keren over het boekjaar 2020.

Voorgesteld wordt om de nettowinst verminderd met het dividend aan de overige reserves toe te voegen. Dit is reeds verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum welke relevant zijn voor het beeld van de jaarrekening.

Continuïteit van de activiteiten

AFAS werkt met een abonnementsmodel voor het gebruik van haar software. Deze inkomsten zijn voor AFAS de primaire inkomstenbron. Deze repeterende omzet geeft een zeer solide basis van doorlopende inkomsten. De uitbraak van de Covid-19 pandemie in Nederland halverwege maart 2020 heeft nauwelijks impact gehad op deze solide basis. Het aantal licenties (gebruikers) is per saldo met 197.000 toegenomen. De impact van de Covid-19 pandemie op de financiële en operationele resultaten van AFAS Holding B.V. is over 2020 daarmee zeer beperkt gebleven. Dit blijkt onder andere ook uit:

- Implementaties van nieuwe klanten (consultancy en opleidingen) hebben doorgang gevonden, deze zijn zonder problemen op afstand uitgevoerd.
- Het betaalgedrag van debiteuren en de voorziening dubieuze debiteuren is vergelijkbaar met voorgaande jaren;
- Het thuiswerken heeft de continuïteit van de bedrijfsvoering niet in gevaar gebracht;
- Het aantal getroffen betalingsregelingen en verstrekte kortingen voor bijvoorbeeld cursusvouchers is zeer beperkt;

Voor 2021 verwachten wij dat de impact van Covid-19 pandemie voor het businessmodel van AFAS naar analogie van 2020 opnieuw beperkt blijft en de repeterende omzet een zeer solide basis blijft vormen voor de toekomst.

Overige gegevens

Er zijn, naast de controleverklaring van de accountant, geen andere overige gegevens te noemen.

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire winstbestemming

In artikel 18 van de statuten van de onderneming is bepaald:

1. De winst, zoals die blijkt uit de vastgestelde winst- en verliesrekening, staat geheel ter beschikking van de algemene vergadering, met dien verstande dat de directie van die winstreserveringen kan vaststellen.
- 2a. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
- 2b. Uitkering van de winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- 2c. Op aandelen wordt geen winst ten behoeve van de vennootschap uitgekeerd.
3. Bij de berekening van de winstverdeling tellen de aandelen die de vennootschap in haar eigen kapitaal houdt niet mede, tenzij deze aandelen belast zijn met een vruchtgebruik of daarvan met medewerking van de Vennootschap certificaten zijn uitgegeven.
4. De vennootschap mag tussentijds slechts uitkeringen doen, indien aan het vereiste van lid 2 sub a is voldaan.
5. Het dividend staat vanaf een maand na de vaststelling ter beschikking van de aandeelhouders, tenzij de algemene vergadering een andere termijn vaststelt. De vorderingen verjaren door verloop van vijf jaar. Dividenden, waarover binnen vijf jaar na de betaalbaarstelling niet is beschikt, vervallen aan de vennootschap.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders en de raad van bestuur van AFAS Holding B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van AFAS Holding B.V. te Leusden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van AFAS Holding B.V. op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- ▶ de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2020;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van AFAS Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 9.500.000 (2019: € 7.600.000)
Toegepaste benchmark	10% van het resultaat voor belastingen (2019: idem)
Nadere toelichting	Wij hebben deze benchmark en het gehanteerde percentage bepaald op basis van onze analyse van de behoefte van gebruikers van de jaarrekening. Hierbij is mede bepalend geweest dat het resultaat voor belastingen een goed inzicht geeft in de omvang en prestaties van de onderneming en dat het resultaat voor belastingen een stabiele basis biedt voor de bepaling van de materialiteit.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

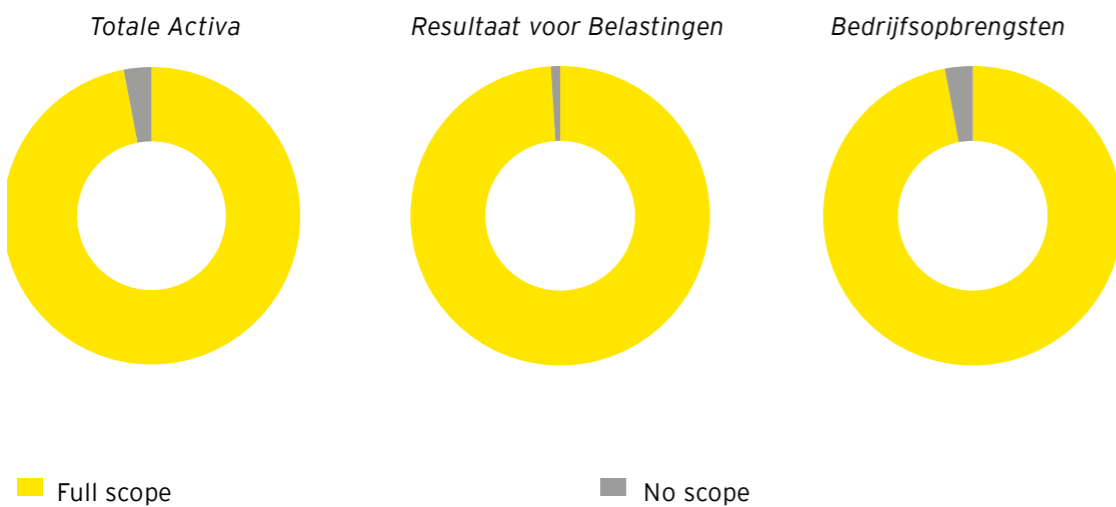
Wij zijn met de raad van bestuur overeengekomen dat wij aan de raad van bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 475.000 (2019: € 380.000) rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

AFAS Holding B.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. Deze entiteiten betreffen AFAS Benelux B.V., AFAS Software B.V., AFAS Belgium N.V., AFAS International B.V., AFAS Software Caribbean B.V. en AFAS Software Aruba B.V. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van AFAS Holding B.V.

Onze groepscontrole heeft zich met name gericht op AFAS Holding B.V. en AFAS Software B.V. gevestigd in Nederland. Bij de groepsonderdelen AFAS Holding B.V. en AFAS Software B.V. hebben wij zelfstandig controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben geen gebruik gemaakt van andere accountants bij de controle van de groepsonderdelen.

In totaal vertegenwoordigen bovengenoemde controlewerkzaamheden 97% (2019: 90%) van de totale activa, 99% (2019: 99%) van het resultaat voor belastingen en 97% (2019: 94%) van de bedrijfsopbrengsten van de groep.

Voor de overige groepsonderdelen hebben wij zelf specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd. Door bovengenoemde werkzaamheden, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de geconsolideerde jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Continuïteit van de activiteiten, pagina 41	
Risico	De ontwikkelingen rondom de Corona (COVID-19) pandemie hebben grote invloed op mensen, onze samenleving en de economie. Dit heeft ook impact op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. Deze impact kan voortdurend wijzigen en zorgt voor complexiteit en inherente onzekerheid. Ook AFAS Holding B.V. wordt met deze onzekerheid geconfronteerd. De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt, waaronder de onzekerheid en invloed op de belangrijkste veronderstellingen en schattingen, die zijn uiteengezet in de toelichting inzake de continuïteitsveronderstelling op pagina 41.
Onze controleaanpak	Wij hebben de impact van de COVID-19 pandemie op de jaarrekening van AFAS Holding B.V. besproken en geëvalueerd. Wij hebben een kritische beoordeling en controle uitgevoerd op de inschatting van het bestuur van de impact op de toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving, de continuïteit en liquiditeit en de waardering van posten in de jaarrekening. Onze kritische beoordeling en controle omvatte onder andere: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Impact van het betaalgedrag van debiteuren op de voorziening dubieuze debiteuren. ▶ Vaststellen van de impact van het thuiswerken op de bedrijfsvoering. ▶ Vaststellen van de afloop in geld op de gefactureerde omzet per deelgebied. ▶ Vaststellen van de juiste en volledige verwerking van betalingsregelingen en verstrekte cursusvouchers. ▶ De toetsing van de toelichting en daaraan ten grondslag liggende veronderstellingen in de jaarrekening ten aanzien van de impact COVID-19.
Belangrijke observaties	Wij concluderen dat de toelichting over de impact van COVID-19 pandemie een goede weergave van de COVID-19 impact op AFAS Holding B.V. is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Utrecht, 21 januari 2021

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. J-L. Geutjes RA

Bedankt voor het lezen! Wil je meer weten?
Ga naar **Jaarverslag.afas.nl** voor nog meer
cijfers en leuke feitjes.

AFAS software
inspireert beter ondernemen